

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา กศน. อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ที่ได้รับต่อเดือน ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา การอาศัยอยู่กับบิดามารดา สภาพครอบครัว และความสัมพันธ์กับครอบครัวที่ต่างกัน และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาการศึกษานอกระบบ กศน. อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีอายุระหว่าง 13 – 25 ปี จำนวน 293 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา และวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่มกับและการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณด้วยวิธี Enter (Enter Multiple Regression Analysis) สามารถสรุปผล อภิปรายผลการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 นำมาซึ่งการตอบคำถามการวิจัยตามลำดับ คือ ระดับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา และพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน และวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา ได้ดังนี้

1. พฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด

จากการศึกษาวิจัยระดับของพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด สรุปได้ว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย = 3.81) โดยมีพฤติกรรมที่อยู่ในระดับดีจำนวน 9 ข้อ (ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.67 – 4.35) เรียงลำดับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การให้ความสำคัญกับสุขภาพร่างกายโดยดูแลตนเองด้วยการไม่เสพสิ่งเสพติดทุกชนิด การป้องกัน

ตนเองโดยไม่ทดลองยาเสพติด รู้จักการปฏิเสธเมื่อมีเพื่อนชักชวนให้ลองเสพยาเสพติด ไม่สนใจคำท้าทายของเพื่อน ๆ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการหางานอดิเรกทำ เช่น การปลูกต้นไม้ เล่นดนตรี การออกกำลังกาย การรับฟังข่าวสารและศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากสื่อต่าง ๆ การร่วมกิจกรรมใช้เวลาว่างอยู่กับครอบครัว และมีพฤติกรรมป้องกันการป้องกันยาเสพติดที่อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ข้อ (ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.22 – 3.39) เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพูดคุยกับครูและเพื่อน ๆ เพื่อหาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด การเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดที่สถานศึกษาหรือองค์กรอื่น ๆ จัด การหลีกเลี่ยงการเที่ยวตามสถานบันเทิงยามค่ำคืน และการชักชวนให้เพื่อนที่ติดยาเสพติดเลิกเสพยา

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาที่มี

ปัจจัยส่วนบุคคล

สรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ที่ได้รับต่อเดือน ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาและมารดา การอาศัยอยู่กับบิดามารดา สภาพครอบครัว และความสัมพันธ์กับครอบครัวที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดไม่แตกต่างกัน

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด

การศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษามี 2 ปัจจัย โดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักอิทธิพลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว และเจตคติที่มีต่อยาเสพติด โดยปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาการศึกษานอกระบบ กศน. อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ระดับของพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด

พฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอุทัย ลายภูคำ (2545, หน้า 110-111) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของประชาชนในระดับชุมชน พบว่า พฤติกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนในระดับชุมชน อยู่ในระดับมาก และการศึกษาของเพ็ญลักษณ์ บุญความดี (2543, หน้า 100-101) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติและพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาบ้า ของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรม การป้องกันตนเองจากยาบ้าในระดับสูง ทั้งนี้ เนื่องจากสถานศึกษาได้จัดกิจกรรมให้ความรู้ เกี่ยวกับยาเสพติดในรูปแบบที่หลากหลายทั่วถึงทุกศูนย์การเรียนชุมชน และสถานที่พบกลุ่มทุกแห่ง จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติด ให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อีกทั้งในปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสาร นักศึกษามีโอกาสเข้าถึงสื่อต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง และสถานศึกษาเองก็ได้ให้ความสำคัญในการหาทาง ป้องกันปัญหาเสพติดด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างจริงจังอย่างต่อเนื่อง เช่น จัดป้ายนิทรรศการ จัดกิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสพติด กิจกรรมกีฬาต้านยาเสพติด อีกทั้งยังมีการเฝ้าระวังโดยมีแกนนำ นักศึกษา และองค์กรนักศึกษา จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาและแนวบริการข่าวสารข้อมูล (Advice Center) เพื่อให้ให้นักศึกษาได้รู้เท่าทันเหตุการณ์ ไม่เป็นเหยื่อของการหลอกลวง

2. การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาที่มี

ปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน

เปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษากับปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งได้ ดำเนินการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปรากฏผลการศึกษาไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้ง 11 ปัจจัย โดยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้ ระดับ การศึกษาของบิดาและมารดา การอาศัยอยู่กับบิดามารดา สภาพครอบครัว และความสัมพันธ์กับครอบครัว ของนักศึกษามีพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของชลดา สมุทรพงษ์ (2541, หน้า 125) ที่ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของการสื่อสารในการป้องกันยาเสพติดของนักเรียน อาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะทางประชากร คือ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ส่วนตัว สภาพครอบครัว และความสัมพันธ์ในครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการ ป้องกันยาเสพติด และสอดคล้องกับ ศรีเทพ เริงยุทธนาชีวิน (2538, หน้า 106) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การสื่อสารเพื่อการป้องกันยาเสพติดของกลุ่มผู้ใช้แรงงานอุตสาหกรรมในเขตกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล ซึ่งผลจากการวิจัยพบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับ สารด้านการป้องกันความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด และสอดคล้องกับ ศรีประกาย ทัดตานนท์ (2543, อ้างถึง ใน บุญริน เฟิงบุญ, 2545, หน้า 27) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันปัญหาเสพติด ของนักเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง ซึ่งได้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง พฤติกรรมการป้องกันปัญหาเสพติดกับข้อมูลทั่วไป พบว่า เพศ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และ ความสัมพันธ์ในครอบครัว ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันปัญหาเสพติดของนักเรียน ทั้งนี้ เพราะว่าเป็นนักศึกษาเป็นนักศึกษาที่มีช่วงอายุอยู่ในวัยที่ใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่เป็นครอบครัวผู้ใช้แรงงาน ที่ย้ายถิ่นจากชนบทมาทำงานในเมือง จึงมีสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกัน ทั้งสภาพหรือลักษณะ ของครอบครัว อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส นอกจากนี้ นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ล้วนเป็นผู้ที่

กำลังศึกษาอยู่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นการศึกษานอกระบบ ซึ่งมีหลักสูตรการเรียนการสอน รวมทั้งกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งส่วนใหญ่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ประกอบกับในสังคมยุคปัจจุบันเป็นยุคข่าวสารข้อมูล นักศึกษาสามารถรับรู้จากสื่อต่าง ๆ ได้มากเท่าเทียมกัน ทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมที่ป้องกันยาเสพติดที่ไม่แตกต่างกัน

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติด

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา ซึ่งได้ดำเนินการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปรากฏผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2 ปัจจัย และไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 1 ปัจจัย ดังนี้

3.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักศึกษามี 2 ปัจจัยโดยเรียงลำดับค่าน้ำหนักอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติด ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว และเจตคติที่มีต่อยาเสพติด โดยมีประเด็นการอภิปรายดังนี้

3.1.1 ปัจจัยความสัมพันธ์ในครอบครัว เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอันดับแรกที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ รัฐพร บุญญนิรันดร์ (2547, หน้า 100-101) ที่พบว่าสัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบางน้ำเปรี้ยววิทยา และงานวิจัยของสลาวิธรรม พันทวี (2547, หน้า 109-110) ที่พบว่าสัมพันธภาพในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการเสพยาบ้าของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตอำเภอนาดัง จังหวัดเลย ทั้งนี้ เพราะว่าครอบครัวของนักศึกษามีความอบอุ่น มีการเอาใจใส่ดูแลกันและกันของบุคคลในครอบครัว สมาชิกในครอบครัวไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน เมื่อเกิดปัญหาจะปรึกษาร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหา บิดามารดาหรือสมาชิกในครอบครัวมีความเข้าใจเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษา นอกจากนั้นสมาชิกในครอบครัวมีเวลาพักผ่อนและทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น การออกกำลังกาย รับประทานอาหารร่วมกัน การไปเที่ยวพักผ่อนนอกบ้าน การเล่นเกม เล่นกีฬา และการอ่านหนังสือร่วมกัน เป็นต้น ซึ่งจากการที่นักศึกษามีความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ดีนั้น จะส่งผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่สูงขึ้น ดังที่ บัญชา ดาวกระจาย (2539 ก, หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมแห่งแรกที่มีความสัมพันธ์และสำคัญมากในการถ่ายทอดแบบการประพฤติ ตลอดจนความเชื่อและพฤติกรรมต่าง ๆ ให้กับเด็ก เพราะฉะนั้น การที่เด็กจะมีบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัยเป็นอย่างไรนั้น ความสัมพันธ์ในครอบครัวจะมีความสำคัญเป็นอย่างมาก แต่ในทางตรงกันข้าม หากครอบครัวมีความห่างเหินกัน มีความขัดแย้งภายในครอบครัว จะส่งผลให้เด็กและเยาวชนขาดความอบอุ่น เกิดความเชื่อและค่านิยมที่ผิด ๆ และหันไปพึ่งพาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับที่ วรวิฑูร์ สุวรรณฤทธิ์ (2549, หน้า 106-108) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ก่อให้เกิดการติดยาเสพติดคือ การมีความเชื่อผิด ๆ เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการติดยาเสพติด เช่น เชื่อกันว่าการใช้สารเสพติดจะ

ทำให้ช่วงระยะเวลาของการพักผ่อนมีความสุข เพราะยาเสพติดทำให้ลืมความทุกข์ยาก ความเคร่งเครียด ความกังวลที่ต้องเผชิญในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้ติดยาเสพติดเหล่านี้จะเริ่มจากการสูบบุหรี่ ต่อไปก็เป็น กัญชา และเปลี่ยนเป็นมอร์ฟินหรือเฮโรอีนที่สุด และอีกสาเหตุคือการขาดความอบอุ่นทางใจ เพราะ หากเยาวชนขาดโอกาสที่จะปรึกษาหารือปัญหาส่วนตัวของตนเองกับพ่อแม่ ประกอบกับบรรยากาศ ความเป็นอยู่ภายในครอบครัวไม่เอื้ออำนวยให้ด้วย เช่น พ่อแม่ทะเลาะกันเป็นประจำทุกวัน ครอบครัว แตกแยก เยาวชนที่อยู่ในสภาพเช่นนี้จะหาทางออกด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน บางคนเบื่อบ้านไม่ยอม กลับบ้าน บางคนก็กินเหล้าดับความกลุ้ม บางคนก็ไปบ้านเพื่อนที่ติดยาเสพติดชักจูงให้เสพทำให้ติดยาได้

3.1.2 ปัจจัยเจตคติที่มีต่อยาเสพติด เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการป้องกัน ยาเสพติดของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ราไพ ไชยพาลี (2546, หน้า 76-28) ที่ได้ ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเจตคติต่อยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมือง ร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีเจตคติต่อยาเสพติดโดยรวมและ รายด้านอยู่ในระดับที่ถูกต้องมาก ซึ่งส่งผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก และสอดคล้องกับผลการศึกษาของกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 61-62) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมในการป้องกันยาเสพติดของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย พบว่า ทักษะคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเอง จากยาบ้า ทั้งนี้เพราะว่านักศึกษามีเจตคติที่ถูกต้องต่อยาเสพติด รู้ถึงโทษ และพิษภัยของยาเสพติดว่า ยาเสพติดเป็นสิ่งที่ไม่ดี เป็นสิ่งที่ทำลายตัวเอง ทำลายอนาคต ครอบครัว และประเทศชาติ เมื่อนักศึกษา มีเจตคติที่ถูกต้องเช่นนี้แล้ว นักศึกษาจะมีวิธีการป้องกันตนเองให้ห่างไกลจากยาเสพติด ซึ่งการ ปลุกฝังเจตคติที่ถูกต้องได้โดยการได้รับการอบรมสั่งสอน ให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ ยาเสพติดว่ายาเสพติดเป็นสิ่งที่ไม่ดี เป็นสิ่งที่ทำลายตนเอง ทำลายอนาคต ครอบครัว สังคม และ ประเทศชาติ ซึ่งทำให้นักศึกษาเรียนรู้จริงว่ายาเสพติดไม่มีข้อดีอะไรเลยที่จะส่งผลให้กับผู้เสพและ สังคมส่วนรวม (ปราณี ภาณุภาส, 2545, หน้า 261) เพราะฉะนั้นจากผลการวิจัยนี้จึงพบว่าการที่นักศึกษา มีเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่ในเกณฑ์ดี อาจเป็นเพราะนักศึกษาได้รับการอบรมสั่งสอน และ ได้รับการปลุกฝังเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับยาเสพติดจากครอบครัว ดังแนวคิดของ Krech Crutchfile and Ballanchey (1962, p.21) ที่กล่าวว่าครอบครัวเป็นกลุ่มทางสังคมที่สำคัญที่สุด ถือได้ว่าเป็นแหล่งแรก ที่สุดที่ทำให้การเรียนรู้ทางสังคม ทักษะคติที่ปลุกฝังในแต่ละคนนั้นย่อมเป็นสิ่งที่ยั่งยืนมากที่สุด ภายใน ครอบครัว พ่อแม่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อลูก ตัวพ่อแม่เองจะเป็นผู้สร้างวัฒนธรรมขึ้นมาแล้วก็ถ่ายทอด ทักษะคติทางวัฒนธรรม ตลอดทั้งการฝึกฝนต่อเด็ก พ่อแม่จึงคล้ายกับเป็นส่วนหนึ่งที่มีส่วนร่วมใน วัฒนธรรมที่เกิดจากการอบรมถ่ายทอดนั้น เพราะเหตุที่พ่อแม่มีอิทธิพลที่มั่นคงในระหว่างปีแรก ๆ ของเด็ก ทักษะคติและความเชื่อถือ ก็อบทั้งหมดจึงมีผลมาจากทักษะคติและความเชื่อของพ่อแม่

แม้กระทั่งโตแล้วก็ตาม ซึ่งจากผลการวิจัยที่พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา สภาพครอบครัวโดยรวมคือ พ่อแม่อยู่ร่วมกัน และสัมพันธ์ภายในครอบครัวมีความอบอุ่น มีความรักและเอาใจใส่ต่อกัน จึงทำให้นักศึกษามีจิตใจที่เข้มแข็ง มีความรู้ความเข้าใจในโทษและพิษภัยของยาเสพติด ก่อให้เกิดเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับยาเสพติดอยู่ในเกณฑ์ดี จึงส่งผลให้นักศึกษามีพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดอยู่ในระดับดีด้วย

3.2 ปัจจัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด เป็นปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลกับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดทั้งในเรื่องของความหมายของยาเสพติด ประเภทของยาเสพติด โทษและพิษภัย รวมทั้งผลกระทบที่เกิดจากยาเสพติด สาเหตุของการติดยาเสพติด และการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ซึ่งความรู้ความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้เป็นความรู้พื้นฐานที่นักศึกษอาจเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดจากการพบกลุ่มจากชุมชน หรือจากสื่อต่าง ๆ เป็นประจำอยู่แล้ว ดังนั้น ปัจจัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดจึงไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาระดับศึกษานอกระบบ กศน. อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัยดังนี้

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดอยู่ในระดับดี โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว และเจตคติที่มีต่อยาเสพติด ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา โดยดำเนินการดังนี้

1. สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งกิจกรรมเสริมนอกเวลา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะชีวิตในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การตัดสินใจและการแก้ปัญหา การตระหนักรู้ในตนเองและความเห็นใจผู้อื่น เป็นต้น เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักปฏิบัติตนให้ห่างไกลจากยาเสพติด โดยกิจกรรมที่จัดนั้นจะต้องเป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลาย มีรูปแบบและเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัย และความสนใจของนักศึกษา เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดที่ดีและสูงขึ้น

2. การที่ปัจจัยส่วนบุคคลไม่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด เนื่องจากนักศึกษา มีอายุอยู่ในช่วงที่ใกล้เคียงกัน มีสภาพหรือลักษณะของครอบครัว อาชีพ รายได้ ที่คล้ายคลึงกัน และ นักศึกษาล้วนเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีหลักสูตร และการจัด กระบวนการเรียนที่ไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหา ยาเสพติด สถานศึกษาควรมีการเฝ้าระวังโดยจัดให้มีแกนนำ และองค์กรนักศึกษา ร่วมกับชุมชนและหน่วยงาน ต่าง ๆ จัดกิจกรรมทุกรูปแบบ เพื่อกระตุ้นให้ตระหนักรู้ สร้างความมั่นใจในการป้องกันตนเองจาก ยาเสพติด และปลูกฝังเจตคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับยาเสพติด โดยการจัดกิจกรรมรณรงค์และป้องกัน ยาเสพติด พร้อมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่าง ต่อเนื่อง

3. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติด ภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากสถานศึกษา มีเนื้อหาหลักสูตรที่บรรจุความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ครู อาจารย์จัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ ในทุกสาระวิชา โดยให้ความรู้ความเข้าใจต่าง ๆ เกี่ยวกับยาเสพติดอย่างกว้างขวาง ดังนั้น สถานศึกษา ควรดำเนินการต่อไป และจัดกิจกรรมในรูปแบบค่ายทักษะชีวิตในด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะการคิดอย่างมี วิเคราะห์ วิเคราะห์ การจัดการกับอารมณ์ ทักษะการจัดการกับความเครียด ทักษะการตัดสินใจ และ ทักษะการแก้ปัญหา จัดตั้งคณะกรรมการแกนนำเฝ้าระวังปัญหา ยาเสพติด จัดตั้งองค์กรนักศึกษาเพื่อ รณรงค์ป้องกันยาเสพติด และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และเหมาะสมกับ ผู้เรียน

4. สถานศึกษาควรส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันครอบครัว โดยให้ความรู้และ ฝึกทักษะแก่ครอบครัว ปลูกฝังให้สมาชิกในครอบครัวตระหนักถึงสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว ด้วยการสร้างความรักความอบอุ่นให้กับสมาชิกในครอบครัว จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือก คู่ครอง เพื่อให้ชีวิตคู่อยู่กันด้วยความอบอุ่น เข้าใจกัน ไม่เกิดปัญหาครอบครัวในภายหลัง ให้ความรู้ เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว ตระหนักและรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตน โดยเฉพาะบิดามารดา ควรให้การสนับสนุน ช่วยเหลือให้เด็กมีวิถีภาวะและปรับตัวได้ดี สามารถ ใช้เหตุผลในการตัดสินใจได้อยู่เสมอ และผู้ปกครองหรือบิดามารดาต้องมีจิตวิทยาเด็ก

5. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีเจตคติที่มีต่อยาเสพติดที่สูงขึ้น ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับบุตรหลาน ด้วยการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ทุกชนิดพร้อมทั้งให้คำแนะนำ และปลูกฝังค่านิยมและเจตคติที่ถูกต้องรู้จักโทษและพิษภัยของ ยาเสพติด และให้เกิดทักษะการป้องกันยาเสพติดในระดับที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยในด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด เช่น ปัจจัยด้านครอบครัว อาทิเช่น รูปแบบการเลี้ยงดูบุตรหลาน การอบรมและสั่งสอน แนวคิดของผู้ปกครอง เป็นต้น ปัจจัยด้านอิทธิพลของเพื่อน ปัจจัยด้านการรับสื่อ และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดที่มีความหลากหลายขึ้น เพื่อจะนำไปเป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบายและวางแผนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษา และเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาการศึกษาามีภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดได้ดียิ่งขึ้น

2. ควรทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อสร้างรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักศึกษา มีพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดที่สูงขึ้น โดยเป็นกิจกรรมที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อาทิเช่น สถานศึกษา ชุมชน สถาบันศาสนา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวด้วย

3. ควรทำการศึกษาด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บผลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ด้วยวิธีที่หลากหลาย เช่น การสนทนากลุ่ม การสังเกตพฤติกรรม และการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความลุ่มลึกมากขึ้น